

Sklepi prve nacionalne konference 'Okolje in okoljevarstvo – multidisciplinarni pristop k zmanjševanju ogrožanja okolja', Ljubljana, 24. november 2009

Torek, 24. november, je bil za Fakulteto za varnostne vede Univerze v Mariboru, še posebej pa za sodelavce Temeljnega raziskovalnega projekta *Ekološka kriminaliteta – kriminološki, viktimološki, kriminalnopravni, psihološki in pravni vidiki*, zelo pomemben dan. Na konferenci *Okolje in okoljevarstvo – multidisciplinarni pristop k zmanjševanju ogrožanja okolja* je bil storjen napredek pri multidisciplinarnosti ob spoprijemanju s težavami ogrožanja okolja. To je bila prva konferenca, ki se je varstva okolja v Sloveniji lotila z družboslovnega in naravoslovnega vidika ter vključila še prakso in civilno družbo.

Cilj konference je bil predstaviti najnovejša spoznanja in raziskovalne ugotovitve s področja okolja in okoljevarstva ter poleg mednarodnih spoznanj spoznati tudi problematiko, značilno za Slovenijo, ter predlagati ukrepe ter možnosti za ustrezno odzivanje na ogrožanje okolja. Zaradi tega je bilo srečanje namenjeno vsem strokovnjakom, ki se na slovenskih fakultetah in univerzah, pristojnih ministrstvih, inšpektoratih, v slovenski policiji in carini, vojski ter preostalih delih državne uprave, lokalnih skupnostih ali gospodarskih družbah ter nevladnih organizacijah ukvarjajo z okoljsko varnostjo oziroma ogrožanjem in varovanjem okolja.

Vse goste, referente in udeležence je pozdravil Peter Umek, prodekan za raziskovalno dejavnost na Fakulteti za varnostne vede UM. Konferenca se je uradno začela z nagovorom prorektorja Univerze v Mariboru Milana Marčiča, ki se je razveselili polne konferenčne dvorane in velikega zanimanja za obravnavano temo ter pozdravil odločitev Fakultete za varnostne vede UM, da na takem dogodku združi predstavnike družboslovnega in naravoslovnega področja in tako približa različne vidike in omogoči izmenjavo spoznanj pri reševanju vprašanja ogrožanja in uničevanja okolja. Nato je vse nagovoril dekan Fakultete za varnostne vede UM Gorazd Meško in na kratko je bil predstavljen že omenjeni temeljni raziskovalni projekt, ki je bil tudi povod za pripravo tega posveta. Izhodišča družboslovnega raziskovalnega projekta, ki združuje šest različnih vidikov (kriminološki, viktimološki, kriminalnopravni, psihološki, državnovarnostni in pravni vidik) ekološke kriminalitete, so v neraziskanem področju ekološke kriminalitete v Sloveniji, pa tudi v Evropski uniji in širše. K znanosti prispevajo ugotovitve realnega stanja o ekološki kriminaliteti v Republiki Sloveniji in tudi postavitev temeljev za vsa nadaljnja raziskovanja in delovanje (razvoj področij, ki zaostajajo, odprava slabosti, analiza značilnosti za Republiko Slovenijo)

na področju ekološke kriminalitete. Ugotovitve dajejo boljše možnosti za uspešno sodelovanje s strokovnjaki z drugih področij, ki se ukvarjajo z onesnaževanjem okolja, prav tako pa so vsa nova spoznanja in ugotovitve raziskovanja zelo uporabna podlaga za vsa nadaljnja raziskovanja in pripravo programov, resolucij in drugih dokumentov o odzivanju na spremembe okolja in njegovo varstvo. S prvim referatom *Varnost in podnebne spremembe* pa je konferenco tudi v vsebinskem pomenu odprla Nobelova nagajenka, slovenska klimatologinja, Lučka Kajfež Bogataj. Opozorila je, da sta blaginja ljudi in varnost na mnogo načinov povezani z vremenom in podnebjem, zaradi tega lahko sestavine blaginje, kot so varnost, materialna blaginja, zdravje in dobri družbeni odnosi, močno ogrozijo podnebne spremembe. Te zmanjšujejo varnost na treh področjih: pri osebni varnosti, pri varnem dostopu do materialnih, energetskih in informacijskih virov in z vidika vremenskih naravnih nesreč. Ker podnebne spremembe ne bodo enako prizadele vseh regij, bo družba še veliko bolj razdeljena kot danes, neenakost se bo še povečevala, prav tako pa tudi socialne in kulturne razlike. To lahko še dodatno ogrozi varnost na državni in svetovni ravni, zato je treba ta dejstva upoštevati pri vseh razvojnih načrtih. Na koncu svojega referata je Lučka Kajfež Bogataj opozorila, da je v Sloveniji študij o vplivih podnebnih sprememb na našo varnost premalo, kar povzroča tudi pomanjkanje primernih odzivov in ukrepov.

Prvo sekcijo konference, imenovano Okolje in okoljevarstvo v okviru Temeljnega raziskovalnega projekta, je vodil Iztok Podbregar, v njej pa so svoje referate predstavili sodelavci temeljnega raziskovalnega projekta. Kot prvi je Andrej Sotlar v svojem referatu *Nacionalnovarnostni vidiki ekološke kriminalitete – grožnje, odzivanje in organizacijske rešitve skozi prizmo varnostne politike Republike Slovenije* poudaril, da v Sloveniji obstaja množstvo sektorskih in medsektorskih pristopov in politik, ki posegajo na področje varovanja okolja in se ukvarjajo za zaščito okolja (in posledično družbe) v najširšem pomenu. Problem nastane, ko je treba identificirati enotno, celostno in konsistentno varnostno politiko, ki bo dala odgovor, kako in s čim se upreti najrazličnejšim virom in vrstam ogrožanja. V tem smislu je ekološka kriminaliteta v strateških in izvedbenih dokumentih predstavljena kot poseben (nameren) vir ogrožanja, ki je deležen relativno malo pozornosti, čeprav je marsikatero ekološko in okoljsko ogrožanje v resnici lahko posledica (ne)namernega človeškega dejanja ali opustitve. To pa pomeni, da morajo biti vzpostavljeni in v pripravljenosti vsa potrebna

sredstva in načini državnega varnostnega sistema, in ne le tisti, ki naj bi se ukvarjali z relativno ozkim področjem kriminalitete. Sledil je prispevek Bojana Tičarja *Analiza veljavne ureditve upravno-pravnega varstva okolja v Republiki Sloveniji kot članici EU*, ki je zajel analizo veljavne upravno-pravne ureditve varstva okolja v Republiki Sloveniji kot članici Evropske unije. Pri tem je referent izhajal iz štirih temeljnih okoljevarstvenih načel, ki jih vsebuje Pogodba o Evropski uniji: previdnostno načelo, načelo preprečevalnega ukrepanja/delovanja, načelo prednostnega obravnavanja okoljske škode pri viru in načelo „onesnaževalec/povzročitelj plača obremenitve“. Tičar je omenil, da je poleg uporabe Zakona o varstvu okolja kot materialnega pravnega predpisa treba upoštevati tudi posebno rabo postopkov nasproti subsidiarni ureditvi splošnega upravnega ravnanja pri zadevah, ko sta v koliziji ali morebitni koliziji javni in zasebni interes. Sledil je referat Teodore Ivanuše in Iztoka Podbregarja z naslovom *Fizična zaščita kot kritična infrastruktura v okolju izpusta toksičnih kemičnih materialov*, s katerim sta želela opozoriti na veliko tveganj in nevarnosti, povezanih z izpustom strupenih industrijskih snovi in s tem povezanih dogodkov. Pri tem poudarjata, da je prepričanje, da je vojaška zaščitna oprema pri tovrstnih izpustih brezhibna, eno najnevarnejših varnostnih prepričanj, ker: 1. so posamezni kemični agensi sposobni prehoda in prodiranja skozi znano vojaško zaščitno opremo in so v primerjavi z znanimi agensi, detektorjem neznan; 2. so vojaške zmogljivosti detekcije toksičnega industrijskega materiala nesorazmerno razporejene in ker 3. zaščitne maske in filtri omogočajo čiščenje vdihanega zraka, vendar ne zagotavljajo kisika v okoljih, v katerih izpust toksičnega industrijskega materiala zrak za določen čas izpodrine; opozarjata na potrebno previdnost. Zadnji prispevek prve sekcije, *Preiskovanje kraja onesnaženja okolja*, sta predstavila Bojan Dobovšek in Robert Praček. Na podlagi analize dosedanjih ogledov kraja onesnaženja sta dala predloge priporočil za postavitev skupin za opravljanje ogledov in izdelavo smernic za njihovo delo v prihodnje. Izsledki opravljene raziskave so pokazali, da obstaja potreba po vzpostavitvi posebne strokovne službe, ki bi se ukvarjala s problematiko onesnaženja, predvsem s tehničnega, seveda pa tudi s preiskovalnega vidika. Referenta sta predlagala možnost za vzpostavitev skupine oglednikov, ki bi opravljali tovrstne ogledne po vsej Sloveniji, ne glede na meje posameznih regij. Ti t. i. 'ekološki ogledniki' bi v svojem rednem delovnem času opravljali redna dela kriminalističnega tehnika oziroma kriminalista v svoji regiji, ob tem, da bi bili dobro usposobljeni in opremljeni za delo ob onesnaženju okolja, pa bi te usposobljene skupine lahko ustrezno skrbele za svojo varnost in tudi za varnost drugih sodelujočih.

Tudi druga sekcija, ki jo je vodila Teodora Ivanuša, je v prvem delu ostala v okvirih temeljnega raziskovalnega projekta, potem pa je zajela širšo okoljevarstveno problematiko. Igor

Areh je predstavil referat *Psihološki učinki onesnaženega okolja*, ki sta ga pripravila skupaj s Petrom Umkom, in povedal, da je relativno dobro raziskano, kakšen vpliv imajo strupene oziroma škodljive snovi na telesno zdravje, manj pa je znano, kakšne so psihološke posledice življenja v onesnaženem okolju. Že samo zavedanje, da obstaja možnost biti izpostavljen sevanju ali strupenim odpadkom, vzbuja močne čustvene odzive, spreminja mnenja in povzroča spremembe v vrednostnih sistemih prizadetih ljudi. Poudaril je, da se najpogosteje pojavljajo strah, zaskrbljenost, depresivnost, občutki nemoči, negotovost, osebna neučinkovitost, izogibanje gibanju v naravi, nestrpnost, nasilnost in nezaupanje do uradnih ustanov. V zvezi s tem je bilo ugotovljeno, da se pojavljajo tudi drugi znaki, ki jih izzove kronični stres pri daljšem bivanju v ogroženem okolju ali akutni stres ob izpostavljenosti ob nesrečah s strupenimi snovmi. Prav tako pa se moramo zavedati, da stres zaradi bivanja v onesnaženem okolju povzroča tudi slabljenje imunskega sistema, zaradi česar so ljudje še bolj zdravstveno in psihološko ogroženi, kot bi bili, če bi upoštevali zgolj vpliv strupenih snovi. Referat *Situacijsko preventivni vidiki odzivanja na ogrožanje okolja* avtorjev Gorazda Meška, Lije Mihelič in Katje Eman, ki ga je predstavil Gorazd Meško, je prikazal uporabo treh teorij situacijske prevencije (teorija običajnih dejavnosti, teorija razumskega izbora in teorija priložnosti) kot morebitnih ukrepov preprečevanja in zmanjševanja ogrožanja okolja. Situacijska prevencija se je v kombinaciji z ozaveščanjem ljudi o kriminaliteti in drugih vrstah ogrožanja pokazala kot učinkovita oblika preprečevanja. Gre za pet vrst ukrepov – ukrepi za oteževanje storitve kaznivega dejanja, ukrepi za težje doseganje tarče/objekta, ukrepi za zmanjševanje dobička, odprava provokacij ter ukrepi za odpravo opravičil, da nekdo ni vedel, da neko dejanje ni nesprejemljivo, prepovedano ali kaznivo. Sledil je referat Ane Vovk Korže z naslovom *Vzpostavljane trajnostnih regij z ekoremediacijami (ERM) – primer Dravinjska dolina*, s katerim je avtorica želela opozoriti, da nenehne spremembe v našem okolju in številna druga okoljska vprašanja, ki se pojavljajo kot ključni izzivi 21. stoletja, zahtevajo drugačne načine reševanja. Namesto odvisnosti od globalizacijskih tokov je vse pomembnejša regionalno-lokalna oskrba z vključitvijo aktivnosti lokalnega prebivalstva. To je tudi podlaga za vzpostavitev trajnostnih regij. Prvi korak k trajnostnim regijam je izobraževanje. Ljudje morajo biti obveščeni in morajo poznati svoje možnosti delovanja. Dodatni ključni vzroki za vzpostavitev trajnostnih regij se kažejo tudi v tem, da so številne okoljske spremembe, ki so posledica nepremišljenega ravnanja človeka z okoljem, dosegle kritično raven. Vzgoja in izobraževanje za trajnostni razvoj pa bi tako bistveno pripomogla k uresničevanju drugačne prihodnosti, ki jo med drugim označujeta tudi varstvo okolja ter sonaravno gospodarjenje z viri. Spodbujala naj bi spremembe v mišljenju in ravnanju, ki bi pripomogle k večji varnosti, zdravju in blaginji ter s tem k izboljšanju kakovosti

življenja. Predstavitev primera Dravinjske doline kot prihodnje trajnostne regije kaže priložnosti, ki jih ima Slovenija prav zaradi specifike: izjemno kratke prevozne poti, heterogenost naravnega okolja, razpoložljivi naravni viri, naravna in kulturna dediščina, katere trženje se ne bi smelo ustavljati za mejami posameznih občin. Maj Fritz se je v svojem prispevku osredotočil na *Okolje kot dejavnik (ne)stabilnosti*, pri čemer je želel posebej poudariti, da spremembe okolja vplivajo na varnostno okolje v državah in v regijah po svetu. Svetovne okoljske spremembe vplivajo na varnostne razmere v posameznih državah in regijah. V povezavi s tem države po svetu okoljske grožnje uvrščajo med grožnje varnosti v državi in v ta namen pripravljajo različne strategije delovanja v boju proti okoljskim spremembam. Zaradi tega bi morala okoljska varnost oziroma stanje okolja v državah in regijah postati tudi eden ključnih dejavnikov, na podlagi katerega bi se tudi ocenjevalo varnostno okolje posamezne države ali regije v svetu. Zavedati se moramo, da bodo spremembe okolja in njegove posledice verjetno vplivale na začetek lokalnih ter regionalnih spopadov in v najbolj črnem scenariju tudi na svetovni spopad. To pomeni, da bodo morale države pošiljati svoje vojaške enote na operacije kriznega odzivanja, ne samo zaradi 'tradicionalnih vzrokov', kot je na primer etnični spopad, temveč bo vzrok zanj na nekem območju lahko samo okoljski (npr. pomanjkanje vode).

Tretjo sekcijo, imenovano Multidisciplinarnost okolja in okoljevarstva, je povezoval Bojan Dobovšek. Miran Mitar je z referatom *Dileme koncepta okoljske varnosti* predstavil ožje in širše opredelitve okoljske varnosti, kot se pojavljajo v nekaterih pristopih in opredelitvah koncepta varnosti. Med drugim je omenil, da so koncepti okoljske varnosti lahko tudi sporni, ker so lahko različno opredeljeni z različnih teoretičnih (in političnih) vidikov. Sledil je referat Tanje Cegnar *Ocena ranljivosti Slovenije na podnebne spremembe za potrebe izdelave nacionalne strategije*. Avtorica je opozorila, da se poleg družbenoekonomskega še hitreje kot v preteklosti spreminja tudi fizikalno okolje, in to zaradi posegov vanj, pa tudi zaradi podnebnih sprememb; posebej sta omenjeni potreba po neprestanem skrbnem spremljanju stanja in usmeritev v okolju ter potreba po izdelavi strategije prilagajanja podnebnim spremembam. Dodala je, da je prilagajanje Evropska komisija priznala za prav tako potreben odziv, kot so ukrepi za blaženje. K ukrepanju nas silijo mednarodne obveznosti, prilagajanje pa je prepuščeno državam, pokrajinam ter lokalnim skupnostim; po eni strani je namreč nemogoče predpisati enotne ukrepe prilagajanja za vso Evropo, po drugi strani pa je prilagajanje najbolj v interesu prav državam, pokrajinam in lokalnim skupnostim. Cegnarjeva je poudarila, da mora izdelava strategij za prilagajanje podnebnim spremembam temeljiti na dobrem poznavanju današnje spremenljivosti in ogroženosti, ki jo že prinašajo sedanji skrajni dogodki. Po njenem mnenju je naj-

pomembnejši kratkoročni odziv učinkovit sistem za zgodnje opozarjanje na nevarne vremenske dogodke in ukrepanje ob njih. Avrelija Cencič je z referatom *Patogeni kot bioteroristični dejavniki tveganja*, ki ga je pripravila skupaj z Eriko Glasenčnik in Josejem Manuelom Zurdo Vivasom, predstavila patogene mikroorganizme, še posebej viruse v vodi in hrani, ki so lahko močna bioteroristična nevarnost za okolje, biotsko pestrost in človeka, vojake in civiliste, njihovo delovanje, prenos, spremljanje in nadzor ter preprečevalne ukrepe. Cencičeva je opozorila, da v Sloveniji bioterorizmu ne namenimo dovolj pozornosti, prav tako se ustrezne ustanove ne zavedajo dovolj preteče nevarnosti in ne poznajo dovolj ukrepov, zato so načrtovani protiukrepi vojske, obrambe in policije toliko pomembnejši. Prav tako pa se pripravlja podlaga za standarde za ustrezna ministrstva, kot sta Ministrstvo za okolje in prostor ter Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Referat Katje Eman in Gorazda Meška *Stališča strokovnjakov o problemih ogrožanja okolja v Republiki Sloveniji* je predstavila Katja Eman. Pri tem je kot dobro označila to, da se v zadnjem obdobju vedno več pozornosti namenja odnosu okolje in varnost. Ogrožanje okolja je v Republiki Sloveniji še vedno precej neraziskano, zato narašča potreba po ustreznih ukrepih in bolj strukturirani in načrtovani obravnavi tovrstne problematike in odzivanju nanjo. Dodatno dejstvo, ki opozarja na tovrstno nevarnost okoljskih ogrožanj varnosti, je spoznanje, da so posledice ekološke kriminalitete vedno bolj življenjsko ogrožajoče. Izsledki raziskave so pokazali, da izstopata lokalna problematika posameznih slovenskih regij in tudi problematika na državni ravni. Poleg poudarjanja odgovornosti Republike Slovenije kot države in potrebe po odpravljanju pomanjkljivosti izvajanja okoljevarstvene zakonodaje sta bila omenjena tudi pomanjkanje inšpekcijskega nadzora in nezadostno sodelovanje med pristojnimi organi in ustanovami.

Četrto, zadnjo sekcijo konference, je vodil Andrej Sotlar. Kot prvi referent v zadnji sekciji je Aleksander Batič v referatu *Ekovasi in prijazna gradnja* največ pozornosti namenil sožitju med človekom in naravo v povezavi z boljšo kakovostjo bivanja in nanizal prednosti t. i. 'ekovasi vasi'. Avtor je poudaril, da tak način življenja ni nov, saj so naši pradedje v glavnem živeli trajnostno. Prav tako ni splošnega merila, kdaj naselje lahko imenujemo ekovas. Med njimi najdemo od visokotehnoloških naselij do velikih skupin afriških vasi in majhnih ekocentrov. Kar je pomembno, je, da t. i. 'ekovasi' težijo k temu, da postanejo popolnoma uporabna, v širše okolje vključena naselja, ki temeljijo na celostnem načrtovanju, naučenem od narave. V Sloveniji ekovasi še nimamo, lahko pa se zgledujemo po vedno pogostejših primerih dobre prakse v državah Evropske unije in drugod. Nadalje je Nara Petrovič kot član številnih okoljevarstvenih nevladnih organizacij v svojem referatu *Očistimo Slovenijo v enem dnevu* predstavil dejansko načrtovano akcijo z enakim imenom, s katero bodo prireditelji povezali do zdaj

največjo skupino prostovoljcev (100.000) pri čiščenju črnih odlagališč. Projekt deluje kot javna prostovoljska iniciativa, pravna oblika je društvo, ki deluje v povezavi s stotinami partnerjev in podpornikov med posamezniki, nevladnimi organizacijami, šolami, podjetji, v vladi itn. Pomemben dosežek akcije bo označitev 50.000 črnih odlagališč na interaktivnem spletnem zemljevidu Geopediji, za katerega skrbi več sto prostovoljcev s sodobnim programskim orodjem in aparati GPS. Z učinkom sinergije bo predstavljena akcija pomnožila individualne učinke manjših čistilnih akcij pri konkretnem čiščenju okolja in pri ozaveščanju javnosti. Kot zadnja sta svoj referat *Pravica do zdravega okolja – praktični vidiki in dileme pri dokazovanju vzročne zveze v primerih okoljskih deliktov* predstavila Valerija Maček in Janez Stušek. Predstavila sta temeljni pravni problem pri civilnopravnem in tudi kazenskopravnem obravnavanju in dokazovanju ekološke kriminalitete in okoljskih civilnopravnih deliktov. Po mnenju avtorjev je rešitev problema vzročne zveze pri tovrstnih deliktih ključen za uspešno pravo opravljanje tovrstnih dejanj. Poudarila sta, da je vzročna zveza med vzrokom in nastalo škodo pri okoljskih deliktih dostikrat težje dokazljiva in kot učinkovito rešitev predlagala uporabo Bayesovega teorema, z uporabo katerega se lahko z določeno stopnjo matematično izkazane verjetnosti trdi, da je statistično verjetneje, da je neka škoda posledica določenega vzroka, kot da ni. Pri tem sta avtorja še dodala, da slednji že uporabljen v civilnopravnem postopku v Sloveniji v zvezi z okoljskim pravom, ali ga bo sprejela tudi sodna praksa pa bo treba še razpravljati.

V posameznih trenutkih tudi zelo dinamične sklepne pravne med udeleženci in referenti, ko so slednji odgovarjali na vsa zastavljena vprašanja, je nastalo nekaj zelo zanimivih sklepov konference Okolje in okoljevarstvo – multidisciplinarni pristop k zmanjševanju ogrožanja okolja.

– Podnebne spremembe zmanjšujejo (nacionalno) varnost (osebna varnost; varen dostop do materialnih, energetskih in informacijskih virov; naravne nesreče zaradi vremena).

– Potrebno je prizadevati si za prepoznavanje enotne, celostne in konsistentne varnostne politike, ki bo dala odgovor, kako in s čim se upreti najrazličnejšim virom in vrstam ogrožanja, med katere spada tudi ogrožanje okolja.

– Pri ogrožanju okolja, kot so onesnaženja in tehnološke nesreče (tudi ekološka kriminaliteta), je izražena potreba po vzpostavitvi posebne strokovne službe, ki bi se ukvarjala s problematiko onesnaženja, predvsem s tehničnega, seveda pa tudi s preiskovalnega vidika – posebna skupina oglednikov.

– Upoštevati moramo, da že samo zavedanje, da obstaja možnost biti izpostavljen sevanju ali strupenim odpadkom, vzbuja močne čustvene odzive, spreminja stališča in povzroča spremembe v vrednostnih sistemih prizadetih ljudi – strah, zaskrbljenost, depresivnost, občutki nemoči, negotovost,

osebna neučinkovitost, izogibanje gibanju v naravi, nestrpnost, nasilnost in nezaupanje do uradnih ustanov ter seveda tudi stres.

– Situacijska prevencija se je v kombinaciji z ozaveščanjem ljudi o kriminaliteti in drugih vrstah ogrožanja pokazala kot dokaj učinkovita oblika preprečevanja, kar se lahko uporabi tudi pri spoprijemanju s problematiko ogrožanja okolja.

– Poleg poudarjanja odgovornosti Republike Slovenije kot države in potrebe po odpravljanju pomanjkljivosti izvajanja okoljevarstvene zakonodaje sta pogosto omenjena tudi pomanjkanje inšpekcijskega nadzora in nezadostno sodelovanje med pristojnimi organi in ustanovami.

– Izdelava strategij za prilagajanje podnebnim spremembam mora temeljiti na dobrem poznavanju današnje spremenljivosti in ogroženosti, ki jo že prinašajo sedanji skrajni dogodki. Najpomembnejši kratkoročni odziv je učinkovit sistem za zgodnje opozarjanje na nevarne vremenske dogodke in ukrepanje ob njih.

– Patogeni mikroorganizmi, še posebej virusi v vodi in hrani, so lahko močna bioteroristična nevarnost za okolje, biotsko pestrost in človeka, vojake in civiliste, njihovo delovanje, prenos, spremljanje in nadzor ter preprečevalne ukrepe.

– Nenehne spremembe v našem okolju in številni drugi okoljski problemi, ki se pojavljajo kot ključni izzivi 21. stoletja, zahtevajo drugačne načine njihovega reševanja. Namesto odvisnosti od globalizacijskih tokov je vse pomembnejša regionalno-lokalna oskrba z vključitvijo aktivnosti lokalnega prebivalstva – ekoremediacije.

– Od ozaveščenosti do akcije je zelo daleč, saj ‚vedeti‘ še ne pomeni, da se bodo ljudje tudi ustrezno vedli.

– Treba je uskladiti ukrepe in si prizadevati, da se dejavnosti predstavnikov različnih strokovnih javnosti in civilne družbe – od državne ravni navzdol in od osebne oziroma lokalne ravni navzgor – srečajo nekje na sredini.

– Izvajanje zakonodaje je omejeno zaradi pomanjkanja sredstev in ustreznega znanja, prav tako pa je preiskovanje kaznivih dejanj zoper okolje, prostor in naravne dobrine omejeno zaradi pomanjkanja ustrezne opreme ter žal tudi zaradi pomanjkanja (finančnih) sredstev in ustreznega znanja.

– Ohranjanje oziroma varovanje okolja je tudi naložba v prihodnost za nas in za prihodnje rodove.

– Treba je preiti od namenjanja pozornosti problemom in postavljanja vprašanj k oblikovanju rešitev.

Konferenca *Okolje in okoljevarstvo – multidisciplinarni pristop k zmanjševanju ogrožanja okolja* je bila prva od načrtovanih dogodkov v okviru Temelnjega raziskovalnega projekta na Fakulteti za varnostne vede UM. Sodelavci projekta želijo njene cilje predstaviti kot najnovejša spoznanja in raziskovalne ugotovitve s področja okoljevarstva ter ukrepe in

možnosti za ustrezno odzivanje na ogrožanje okolja prenesti tudi na mednarodno področje. Zato je naslednji načrtovani dogodek v obliki sekcij z okoljevarstveno tematiko umeščen že v osmo mednarodno konferenco *Policing in Central And Eastern Europe: Social Control of Unconventional Deviance*, ki bo od 22. do 24. septembra 2010 na Fakulteti za varnostne vede UM v Ljubljani. Ker je preseгла prav vsa pričakovanja in se izkazala za zelo koristno pri povezovanju strokovnjakov, ki se skoraj vsak dan srečujejo z okoljevarstveno problematiko, se sodelavci Temeljnega raziskovalnega projekta nadejajo zanimivih razprav in številnih mnenj ter izkušenj okoljevarstvenih strokovnjakov iz različnih držav po svetu.

Katja Eman